

Tadqiqot.uz

ЎЗБЕКИСТОН ОЛИМЛАРИ ВА ЁШЛАРИНИНГ ИННОВАЦИОН ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАРИ МАВЗУСИДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ

2021

- » Ҳуқуқий тадқиқотлар
- » Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
- » Тарих саҳифаларидағи изланишлар
- » Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
- » Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
- » Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
- » Педагогика ва психология соҳаларидағи инновациялар
- » Маданият ва санъат соҳаларини ривожланиши
- » Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
- » Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
- » Физика-математика фанлари ютуқлари
- » Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
- » Кимё фанлари ютуқлари
- » Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
- » Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
- » Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

CONFERENCE.uz

30 ИЮН
№29

**"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР"
МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 29-КҮП ТАРМОҚЛИ
ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ
4-ҚИСМ**

**МАТЕРИАЛЫ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ
29-МЕЖДИСЦИПЛИНАРНОЙ ДИСТАНЦИОННОЙ
ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИИ НА ТЕМУ "НАУЧНО-
ПРАКТИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ"
ЧАСТЬ-4**

**MATERIALS OF THE REPUBLICAN
29-MULTIDISCIPLINARY ONLINE DISTANCE
CONFERENCE ON "SCIENTIFIC AND PRACTICAL
RESEARCH IN UZBEKISTAN"
PART-4**

ТОШКЕНТ-2021

УУК 001 (062)
КБК 72я43

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" [Тошкент; 2021]

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" мавзусидаги республика 29-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 30 июнь 2021 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2021. - 9 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн конференция 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор ўёналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишиланган.

Ушбу Республика илмий конференцияси таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илфор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳлил қилинган конференцияси.

Масъул мухаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1.Хуқуқий тадқиқотлар ўёналиши

Профессор в.б.,ю.ф.н. Юсувалиева Раҳима (Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2.Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар

Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна(Фаргона давлат университети)

3.Тарих саҳифаларидағи изланишлар

Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси хузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4.Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни

Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган мухандислик-қурилиш институти)

5.Давлат бошқаруви

Доцент Шакирова Шохида Юсуповна (Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети)

6.Журналистика

Тошбоева Барнохон Одилжоновна(Андижон давлат университети)

7.Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар

Самигова Умида Хамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш худудий маркази)

8.Адабиёт

PhD Абдумажидова Дилдора Раҳматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни

Phd Воҳидова Меҳри Ҳасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидағи инновациялар

Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят ҳалқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

11.Жисмоний тарбия ва спорт

Усмонова Дилфузахон Иброҳимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш

Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши

Бобоҳонов Олтибой Раҳмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн

Доцент Чариеv Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Мусиқа ва ҳаёт

Доцент Чариеv Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар

Доцент Нормирзаев Абдуқаюм Раҳимбердиевич (Наманганд мухандислик-курилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари

Доцент Соҳадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманганд мухандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар

Т.Ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария

Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари

Рахмонова Доно Қаҳхоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22.Биология ва экология соҳасидаги инновациялар

Йўлдошев Лазиз Толивович (Бухоро давлат университети)

23.Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари

Доцент Сувонов Боймурод Ўралович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

24.Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

Phd доцент Қаҳҳоров Ўқтам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25.География

Йўлдошев Лазиз Толивович (Бухоро давлат университети)

Тўпламга киритилган тезислардаги маълумотларнинг хаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдор.

© Муаллифлар жамоаси

© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

**СОЦИОЛОГИЯ ВА ПОЛИТОЛОГИЯНИНГ
ЖАМИЯТИМИЗДА ТУТГАН ЎРНИ**

1. Qurbanbayeva Nilufar Raxat qizi

IJTIMOIY-IQTISODIY HAYOT VA ILM FANDA AYOLLARNING O'RNI.....7

СОЦИОЛОГИЯ ВА ПОЛИТОЛОГИЯНИНГ ЖАМИЯТИМИЗДА ТУТГАН ЎРНИ

IJTIMOIY-IQTISODIY HAYOT VA ILM FANDA AYOLLARNING O'RNI

Qurbanbayeva Nilufar Raxat qizi

Berdaq nomidagi Qoraqolpoq Davlat Universiteti
Tarix fakulteti Ijtimoiy fanlar kafedrasи
Sotsiologiya yo'nalishi talabasi

Annotatsiya: maqolada ijtimoy-iqtisodiy hayot va ta'lim tizimida xotin-qizlar ijtimoiy faolligini rivojlantirishning o'ziga xos asoslari ochib berilgan.

Kalit so'zlari: gender tenglik siyosati, xotin-qizlar faolligi, demokratiya.

Bugun O'zbekiston jahoning rivojlangan davlatlari qatori o'z milliy qiyofasi, ya'ni ijtimoiy hayotning barcha sohalarida xalqimizning milliy mentalitetiga xos bo'lgan ijobiy an'analar va qadriyatlarni saqlagan holda maydonga chiqmoqda. Bu davr jamiyatimizda ayollarni ulug'lash, davlat tomonidan ularning ijtimoiy, iqtisodiy, huquqiy va ma'naviy manfaatlarini himoya qilishning dalili sifatida tarixda yorqin iz qoldiradi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Birlashgan Millatlar Tashkiloti Bosh Assambleyasining 75sessiyasida "Jamiatni siyosiy, ijtimoiy va iqtisodiy modernizatsiya qilish bo'yicha keng ko'lamli chora-tadbirlarimiz natijasida yangi O'zbekiston shakllanmoqda. Bugungi kunda mamlakatimizdagi demokratik o'zgarishlar ortga qaytmaydigan tus oldi. Biz uchun gender tenglik siyosati ustuvor masalaga aylandi. Xotin-qizlarning davlat boshqaruvidagi o'rni tobora kuchaymoqda. Yangi Parlamentimizda ayol deputatlar soni ikki barobarga ko'paydi", deb mazkur masalaga alohida urg'u berdi.

arhaqiqat, O'zbekiston Respublikasida demokratik fuqarolik jamiyati qurish jarayonida jamiyatimizda yangicha siyosiy munosabatlari, dunyoqarash, siyosiy madaniyat shakllanmoqda. Mazkur jarayonda xotin-qizlar manfaatlari yangi miqyos va mazmunda namoyon etilishi, to'laqonli amal qilinishi, jamiyat ongida muntazam joy olishi va har qanday sharoitda o'zligini yo'qotmasligi lozim. Jamiatni demokratlashtirish davrida xotin-qizlarga bo'lgan munosabat hamda ularning hayotiy tajribasi, intellektual salohiyati va imkoniyatlaridan bunyod etilayotgan jamiyat rivoji uchun foydalanish ana shu qurilayotgan davlatchilik asoslarining liberalligi va ilg'orligidan dalolat beradi. Fuqarolik jamiyatini rivojlantirish jarayonidagi bizning davlatchiligidimiz uchun muhim bo'lgan masalalardan biri xotin-qizlarni bunyodkorlik jarayonlariga ne chog'li jalb etilishi, ularning bugungi kun jamiyatida qanchalik o'zini kerakli idrok etishi masalasidir.

Aytish lozimki, bugun dunyo miqyosida ayol huquqlariga inson huquqlari nuqtai nazaridan baho berish butun jahon taraqqiyparvar tafakkurida kechayotgan ijobiy o'zgarishlar samarasidir. Shu bois, XXI asrda barchamiz uchun demokratiya talablari, fuqarolik jamiyati qadriyatlari hamda ayollar masalasini huquqiy tamoyillarini tushuntirib berish va ana shu qadriyatlar hamohangligi va mutanosibligini to'g'ri anglab yetish ahamiyatlidir.

Ma'lumki, huquqiy davlatda inson butun ijtimoiy mexanizmning markazini tashkil etib, ushbu mexanizm uning manfaatlari xizmat qiladi. Zero, inson manfaatlari ta'minlangan, huquq va erkinliklari himoyalangan davlatni huquqiy davlat deyish mumkin. Shu o'rinda, ayollar masalasi tahlil etilganda bir muhim narsaga alohida urg'u berish ham maqsadga muvofiqdir. Ya'ni ayollar huquqlari faqat huquqiy holatgina emas, balki siyosat, ma'naviyat va ma'rifat, diniy e'tiqod, jamiyatdagi turli o'zgarishlar bilan ham bog'liq jarayondir. Ayol huquqlari ko'p qirrali, muammoli va murakkab bo'lib, turli zamонлarda turlichay namoyon bo'lgan. Lekin uning siyosiy manfaatlari bilan bog'liq xususiyati hamisha saqlanib, u turli shaklda o'rganilgan.

Bugun respublikamizda ayolga, oilaga hurmat davlat siyosati darajaga ko'tarilib, qonunchilik normalarining asosiy qoidalari sifatida e'tirof etilyapti. Ushbu normalarda ayolning jamiyatda va

oilada tutgan o'rni, huquq va majburiyatlari sharqona turmush tarzi, oila hayotining ma'naviy, axloqiy, iqtisodiy va huquqiy normalarini inobatga olgan holda belgilab berilgan. O'zbekistonda sog'lom avlodni tarbiyalash, oilani mustahkamlash, ayollarni e'zozlash, onalik va bolalikni muhofaza etishdek insoniy burchlarni ado etish borasida bir qator amaliy dasturlar ishlab chiqilmoqda va hayotga tatbiq etilmoqda.

Zamonning ayloga munosabati mavzusini O'zbekiston tajribasida tahlil qiladigan bo'lsak, so'ngi yillarda bu yo'nalishda real, aniq, rejalashtirilgan davlat siyosati olib borilayotganligi natijasida salmoqli o'zgarishlar amalga oshirilayotganligining tarixan shohidi bo'lyapmiz. Masalan, O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 2-fevraldagi "Xotin-qizlarni qo'llab-quvvatlash va oila institutini mustahkamlash sohasidagi faoliyatni tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Farmoni, 2019-yil 7-martdagi "Xotin-qizlarning mehnat huquqlari kafolatlarini yanada kuchaytirish va tadbirkorlik faoliyatini qo'llab-quvvatlashga oid chora-tadbirlar to'g'risida"gi Qarorlari va yana ko'plab normativ hujjatlar orqali mamlakatimizda ayollar masalalari bilan bog'liq ijobjiy islohotlar yangi bosqichda takomillashtirilib borilmoqda.

Hozirgi kunda mamlakatimizda ayollar sog'lijni saqlash, ta'limgiz tizimida, davlat boshqaruvinining turli yo'nalishlarida, tadbirkorlik faoliyatida faollik ko'rsatmoqda. Ayni damda yurtimizdagi tadbirkorlarning 35 foizi, fermerlarning 10foizi, Oliy Majlis Senati a'zolarining 17foizi, qonunchilik palatasi deputatlarining 16foizi, shuningdek, mahalliy Kengashlar deputatlarining 23foizidan ziyodini aynan ayollar hissasiga to'g'ri kelishi fikrimiz isbotidir. So'nggi yillarda ayollarning ta'limi, mutaxassislik va ilmiy salohiyatini o'stirish uchun barcha lozim choralar davlat tomonidan kafolatlanganligi O'zbekistonda ayollar faolligini oshirishda keng islohotlar olib borilayotganligidan darak beradi.

Xulosa qilib aytganda, demokratik davlat va fuqarolik jamiyatini rivojlantirish jarayonida, O'zbekiston sharoitida ayollar tafakkurida tolerant tafakkurni shakllantirish, mafkuraviy uyg'oqlik va sezgirlikni ular ongiga singdirish fuqarolik jamiyatining asoslarini kuchaytirish omillaridan biridir. Nima uchun ayol bag'rikeng, tafakkuri uyg'oq mushohadali, siyosiy jihatdan ongli bo'lishi lozim? Chunki ayol farzand tarbiyasiga mas'ul shaxs bo'lib, onaning tarbiyasi farzandning tafakkuri shakllanishiga xizmat qiladi. Ana shu tafakkurning to'g'ri tanlanishi davlat taraqqiyotiga ta'sir qiladi. Shu bois, bugungi kunda ayolning tafakkuri va dunyoqarashi keng, chuqur bilimli bo'lmog'i davr talabidir.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. Жеребкина И. А. Введение в гендерные исследования. – СанктПетербург.: 2001.
2. Фрейд З. Энциклопедия психоанализа. – Москва.: 1996
3. Хоф Р. Возникновение и развитие гендерных исследований // Пол, тендер, культура. – Москва.: 1999

**"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР"
МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 29-КЎП ТАРМОҚЛИ
ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ
МАТЕРИАЛЛАРИ**

(4-қисм)

Масъул мухаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусаҳҳих: Файзиев Фаррух Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 30.06.2021

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000